

Uusi Suometar.

N:o 110. – 15.9.1879

Papin wirka Siperiassa.

”Pietarin Wiikko-Sanomista” lainaamme seuraavan, huomiota ansaitsewan kirjoituksen:

Tietääksemme on kolme suomalaista pappia tähän saakka vaikuttanut Siperiassa. Kuuluisa maanmiehemme maisteri Erik Larman oli w. 1764-1768 pappina Barnoul-Tomnkissa ja Peter August Pundani w. 1840-1847 Ruschkowassa, molemmat paikkakunnat Länsi-Siperiassa. Jälkimäisen vaikutuksesta on vielä nyt hyvä koulu Ruschkowassa, jonka oppilaisista kerran tapasimme sotamiehen, joka oli luwun ja kirjoituksen taitawa suomeksi ja wenäjäksi. Wuotena 1863 määräsi Suomen hallitus ensimmäisen papin Siperiaan, jolle asuinsijaksi walittiin Werchne-Sujetuk Itä-Siperiassa. Wiidentoista vuoden kokemus on nyt käsissä. Mitä se on opettanut? Se arwollinen pappi, joka on woimiansa myöten ollut ahkera työmies Siperiassa, on tullut siihen kokemukseen, ettei Werchne-Suetuk ole sopiwa paikka papin vaikutukselle siellä. Mutta mikä paikka olisi sopiwin?

Suomalaisia siirtolaisia on Siperiassa sekä Suomesta että Inkerinmaalta. Edelliset owat Suomen alamaisia, joitten sielunhoito on Suomen hallituksen huolena, jälkimäiset sitä vastaan Wenäjän alamaisia, joille ewankeliset konsistoriot Wenäjällä owat toimittaneet sielunpaimenia. Näitten molempain siirtolaisten wälillä on suuri erotus. Inkerinmaalta siirtyneet owat asetuneet suuriin kyliin, joissa eläwät maanwiljelijöinä, warsinaisina talonpoikina. Siirtolaiset Suomesta sitä vastaan aiwan harwoin owat jaksaneet korottaa siweellistä tilaansa maawiljelijän kannalle. Kulkijoina matkustawat he ympäri Siperian, etsien palwelusta tai päywytyötä. Mierontietä kulkiessa joutuwat he siweellisessä suhteessa yhä kurjempaan tilaan, juoppouden ja pahantyön orjiksi. Mikä on syynä, että siirtolaiset Suomesta joutuwat siellä hurjempaan tilaan, kuin siirtolaiset Wenäjältä? Jälkimäiset owat jo kotimaassansa olleet suureksi osaksi työtätekeviä talonpoikia, jotka isein, ei jonkun rikoksen, mutta ainoastaan kunnallisista syistä owat perhe- ja kyläkunnittain siirretyt sinne. Uusilla asupaikoillansa owat perheellisinä rakentaneet kodin ja käyneet käsin kotona opittuun työhön, maanwiljelykseen, ja niistä on syntynyt suoma-

Papin wirka Siperiassa.

”Pietarin Wiikko-Sanomista” lainaamme seuraawan, huomiota ansaitsewan kirjoituksen:

Tietääksemme on kolme suomalaista pappia tähän saakka vaikuttanut Siperiassa. Kuuluisa maanmiehemme maisteri Erik Larman oli w. 1764—1768 pappina Barnoul-Tomskissa ja Peter August Pundani w. 1840—1847 Ruschkowassa, molemmat paikkakunnat Länsi-Siperiassa. Jälkimäisen vaikutuksesta on vielä nyt hyvä koulu Ruschkowassa, jonka oppilaisista kerran tapasimme sotamiehen, joka oli luwun ja kirjoituksen taitawa suomeksi ja wenäjäksi. Wuotena 1863 määräsi Suomen hallitus ensimmäisen papin Siperiaan, jolle asuinsijaksi walittiin Werchne-Sujetuk Itä-Siperiassa. Wiidentoista vuoden kokemus on nyt käsissä. Mitä se on opettanut? Se arwollinen pappi, joka on woimiansa myöten ollut ahkera työmies Siperiassa, on tullut siihen kokemukseen, ettei Werchne-Suetuk ole sopiwa paikka papin vaikutukselle siellä. Mutta mikä paikka olisi sopiwin?

laisia talonpoikia Siperiassa. Ruschkowassa, 100 wirstaa Omskista, on yli tuhannen asukasta. Samate on Wirolaisten ja Lättiläisten tila. Suomesta setä vastaan joutuu maanwiljelijä, warsinainen talonpoika aiwan harwoin Siperiaan. Suurin osa sinne joutuneista owat jo kotonansa olleet löysäläisiä, irtonaista kansaa. Mieronkulkijoina owat he totuttaneet itsensä laiskuuden palvelijoiksi. Ja kun laiskuus ei ole heille eläketä antanut, owat he sitä etsineet näpistelemällä ja warkaudella. Alku on ollut pieni synti, mutta kulkurekillä on se kaswanut suureksi rikokseksi ja päättynyt matkalla Siperiaan. Täällä he pitkittäwät kotona totuttua elinkeinoansa ja tulewat wastukseksi warsinaisille asujoille. Inkerinmaalaista siirtolaista seuraa waimo ja lapset Siperiaan, mutta Suomesta siirretään enimmäkseen yksinäisiä, ja harwoin naineen siirtolaisen puoliso seuraa syyttömänä syyllistä, mutta käyttää wapaudekseen laissa määrättyä sääntöä awioliiton eron. Tästäkin syystä on onneton siirtolainen

Suomesta jo auttamattomasti myöty mieronkulkijaksi. Yksinäisenä on hänen täytyminen etsiä wakinaisien talonpoikien tykönä palvelusta tai päiwäläisen työansiota. Palkat owat Siperiassa pienet, mutta kapakoita on monia, ja ennen tullutta pahaa seuraa kyllältä, joka wasta tulleen houkuttelee, ja täten syntyy siirtolaisista Suomesta wiheliäisiä, onnettomia ja kurjuutta kärsiwäisiä kansalaisia, joitten parannukseksija kowan onnen liewennykseksi ei jaa waroja, eikä woimia säästää. Kenen on welvollisuus kiirehtää heille awuksi? Tietysti sen, joka on heitä sinne toimitanut. Waltio onkin tässä tuntenut welvollisuutensa ja toimittanut heille sielunpaimenen.

Papinwirka Siperiassa on nyt julistettu haettawaksi, mutta ei ole yhtään hakijata ilmaantunut. Olemme kuulleet esityksen olewan tästä syystä lakkauttaa koko papinwirka Siperiassa. Emme woi uskoa waltion ottawan huomioon senkaltaista esitystä. Sillä jos papinwirka lakkautetaan Siperiasta, niin sitte on siirtokin Suomesta sinne lakkautettawa. Kun viimeisinä vuosina waltio mielestämme liika helposti on myöntänyt wankien anomusta päästä wapaasiirtoon Siperiaan, jossa he auttamattomasti joutuwat surkeaan kurjuuteen, niin olisi wielä surkeampi seikkalakkauttaa sielunpaimenen wirka niiltä onnettomilta, jotka kaukana syntymämaastansa, kansalaisista ja uskolaisistansa joutuwat wieraaseen maahan, wieraskielisten ja wierasuskoisten keskelle. Moni pyrkijöistä Siperiaan ei tunne oloja siellä. Kahleitten kuorman alla kuwailee wanki tulewaisuutensa Siperiassa onnellisesti, hän on walmis pitkällisen wankeutensa waihtamaan huonompaankin wapauteen ja tulee esiin pyynnöllä wapaasiirtoon. Mutta koska tunnettu asia on, että Siperia ei ole parannus-, waan pahennuspaikka useimmille pyrkijöille, pitäisi waltion kieltämän kaikilta wapaasti pyrkijöiltä siirto sinne ja myöntämän ainoastaan niille, jotka laki rikoksesta sinne tuomitsee. Aikaa woittaen wähenisi onnettomien luku erittäin Länsi-Siperiassa, jonne pyrkijät siirretään, ja jäisi siirtolaisia ainoastaan Itä-Siperian kaiwanoihin ja kruunun tehtaisiin. Emme woi tässä olla koskematta erästä hirmuisen kowaa määräystä Suomen laissa, jonka kaltaista kowuudessa ei toinen waltakunta mahtane näyttää. Suurimmista rikoksista, esimerkiksi isänmurhasta, tuomitsee Wenäjän laki 20 wuotiseen pakkotyöhön kaiwannoissa, joka on korkein aika ja suurin rangaistus suurimmista rikoksista. Tawallinen rangaistus suurista rikoksista on wiisitoista, kymmenen j. n.

e. wuotinen pakkotyö kaiwannoissa, jonka ajan jälkeen tuomittu jää siirtolaiseksi Siperiaan. Suomen laki sitä wastaan suurista rikoksista, joita ennen kuoleman-rangaistus seurasi, on tämän rangaistuksen muuttanut elinkautiseksi pakkotyöksi kaiwannoissa. Jos esimerkiksi nuori, 24 wuotias mies on hairahtunut näin suuren rangaistuksen alaiseksi, on hän Wenäjän lain jälkeen 44 wuoden ikäisenä eli miehuuden parhaassa iässä pakkotyöstä wapaa ja sen jälkeen siirtolainen koko jäänellemälämäajallensa, jona saa rakentaa kodin, maata wiljellä ja elää perheellistä elämää. Suomen lain jälkeen sitä wastaan ei ole näitä toiwaita nuorella ijällä rangaistuksen alaisella; Suomen laki tuomitsee hänen elin-aikuiseen pakkotyöhön kaiwannoissa. Mitä warten Suomen laki näin julman tuomion langettaa, emme woi käsittää. Kuoleman rangaistus olisi kaiketi laupeuden työ sen suhteen, kuin että onneton kanssa-ihminen tuomitaan koko elämäksensä rangaistawaksi pakkotyöllä kaiwantojen pimeydessä. Eikö lainsäätäjät woiisi ottaa tätä kohtaa huomioon ja muuttaa laki edes yhtäpitäwäksi Wenäjän lain kanssa?

Kaiketi se lähimmäisessä tulewaisuudessa tapahtuu. Sen jälkeen kokoutuwat Suomen siirtolaiset Itä-Siperiaan, sillä siellä suurin osa kruunun kaiwannoista on, ja kaiketi asettuwat kaiwannoissa pakkotyön suorittaneet siirtolaisiksi samoille tienoille, missä kaiwannoita on, sillä näillä tienoilla on maanwiljelijöillä erittäin hywä ansio työstänsä. Kun nyt waltio lakkaa wapaasti pyrkijöitä, joitten siirtopaikka on Länsi-Siperia, lähettämästä sinne ja ainoastaa suurista rikoksista tuomitut tulewat pakkotöihin, niin seuraa se, että Itäinen Siperia on se paikka, jossa tulewalle papille määrätään asuinpaikka.

Näinä päiwinä on Wladiwostokin kuwernööri, amirali Erdman, lähettänyt kenrali-konsistoriolle Pietarissa anomuksen saada mainittuun paikkaa suomen ja saksan kielen taitawa pappi. Anomuksessansa antaa kuwernööri Wladiwostokin seurakunnasta seuraawan selityksen: Ewankelisluterilaisia on siellä kaikkiaan 181 sielua, joista

6 saksalaista perhekuntaa	24 henkeä,
Naimattomia saksalaisia	26 ”
20 suomalaista perhettä	96 ”
Naimattomia suomalaisia	36 ”
	181

Näistä sanoo kuvernöri kaikki muut, paitsi 11 upseria ja 2 kauppaperhettä, jotka piakkoin muuttawat pois, olewan pysywäisiä asukkaita. Merkillistä että suomalaisista yleisesti, missä heitä waan täällä Wenäjällä asuu, lausutaan samaa mieltä alentawaa mainetta: ”suomalaiset eläwät hywin köyhissä suhteissa, pakenewat työtä ja owat juoppouteen taipuwat” (”Die Finnländer leben in fehr gedrückten Berhältnissen, find arbeitscheu und dem Trunke ergeben”). Osaksi sanoo kuvernöri Erdman olewan tähän huonoon maineeseen syynä, että suomalaiset sielunpaimenen ja hengellisen rawinnon puutteessa huolettawimmalla tawalla owat alaspäin menneer (”aus Mangel an geistlichen Zuspruch in der traurigsten Weise zurückgekommen sind”). Tämä pyyntö paikkakunnan korkeimmalta esimieheltä ansaitsee huomiota ei ainoastaan sentähden, että Wladiwostokissa asuu 131 suomalaista, joista 56 kouluttamista tarwitsewaista lasta, mutta että tähän kaupunkiin jo on ewankelinen rukoushuone

ja sen yhteyteen pappila rakennettu. Paitsi sitä on ewankelinen apukassa määrännyt 600 ruplaa vuosittain papin palkaksi. Seurakunnallinen elämä on jo täällä elpynyt ja halu sielunpaimenen saamiseen innokas. Wähäinen seurakunta on jo suuret rahalliset uhrin antanut toiwensa toteutumiseksi. Saksalaiset, kuusi perhekuntaa, lahjoittiwat 1,400 ruplaa, suomalaiset 20 perhekuntaa 954 ruplaa rukoushuoneen ja pappilan rakennukseksi. Paitse sitä maksawat seurakuntalaiset kuu-kausittain, joten saksalaiset owat suorittaneet 612 ruplaa ja suomalaiset 57 ruplaa. Rukoushuoneen ja pappilan rakennukseen on käytetty 5,657 ruplaa koottuja waroja ja 2,500 ruplaa welkaa tehty. Ennen kuin rakennukset owat täydellisesti walmiit, tarwitaan wielä 2,500 ruplaa, jonka summan kaiketi apukassa waroistansa antaa. Yllämainitusta seuraa, että me puolestamme pidämme Wladiwostokin sopiwana paikkana suomalaiselle pappille Siperiassa, josta hän matkansa woipi tehdä Itä- ja Pohjois-Siperian siirtolaisien tykö.

Tekstin puhtaaksikirjoitus ja taitto:

Siirtolaisuusinstituutti

<http://www.migrationinstitute.fi>

Alkuperäistekstit haettavissa

Historiallisesta sanomalehtikirjastosta osoitteessa:

<http://digi.lib.helsinki.fi/sanomalehti>

Yksittäisen lehden numero löytyy helpoimmin
sivuston **selailu**-toiminnon kautta.

Kansalliskirjaston DIGITOIDUT AINEISTOT

Suomeksi | På svenska | In English

Etusivu

Sanomalehdet

Pienpainatteet

Aikakauslehdet

Muut tietokannat ja verkkoaineistot

HISTORIAALLINEN SANOMALEHTIKIRJASTO

Pääsivu

Selailu

Haku

Tarkennettu haku

Artikkelihakemisto

Palaute

Tervetuloa tutustumaan Suomen historiaan ja menneeseen aikaan vanhojen sanomalehtien kautta!

för Helsingfors och L